

Welkom bij de Webinar 'Wandelkwaliteit in het Omgevingsbeleid'

Welkom!

Ankie van Dijk
Directeur Wandelnet

W/ANDELNET

Altijd in beweging

Cas van Hardeveld

Public Affairs medewerker

Programma

10.05 uur | Presentatie brochure 'Wandelkwaliteit in het Omgevingsbeleid' door Cas van Hardeveld, Public Affairs medewerker Wandelnet

10.15 uur | Presentatie Wandelbeleid Gemeente Utrecht door Birgit Cannegieter, Coördinator Voetgangersaanpak Gemeente Utrecht

10.30 uur | Presentatie Wandelbeleid Gemeente Epe door Arnoud van de Vrugt, Beleidsadviseur Mobiliteit Gemeente Epe

10.45 uur | Discussie & vragen

11.00 uur | Wrap-up & afsluiting

Presentatie Wandelnet

Brochure 'Wandelkwaliteit in het Omgevingsbeleid'

Samen op weg naar meer wandelkwaliteit!

Aanleiding & doel

Aanleiding:

- Inwerkingtreding Omgevingswet per 1 januari 2024
- Nieuwe wettelijke en beleidsmatige aanpak leefomgeving (Omgevingsvisies, Omgevingsplannen etc.)
- Veranderingen in het speelveld, kansen voor méér ruimtelijke kwaliteit

Doel:

- In beeld brengen kansen voor realiseren, borgen en/of verhogen wandelkwaliteit
- Kansen vertalen in concrete voorbeelden en aanknopingspunten voor beleid
- Wandelen/lopen en randvoorwaarden wandelkwaliteit beter laten landen in beleid en regelgeving

Waarom wandelen/lopen?

RUIMTE VOOR LOPEN DRAAGT BIJ AAN:

Gezonde leefomgeving

Een beweegvriendelijke omgeving stimuleert de gezondheid en vermindert stressklachten

Vergroening omgeving

Een loopvriendelijk omgeving is bijna altijd groener en klimaatbestendiger, vanwege wateropslag en minder hittestress.

Sociale verbinding

Meer mensen op straat stimuleert ontmoeting en zelfredzaamheid, ook van ouderen en mindervaliden.

Duurzame mobiliteit

Vermindert vervuiling, verkeersdruk en beslag op schaarse ruimte.

Stimuleert de lokale economie

Omzet horeca en detailhandel stijgt, vastgoedwaarde neemt toe in gebieden waar het prettig verblijven is.

Proces totstandkoming brochure

- **Expertsessie Maart 2023 met Aveco de Bondt, Gemeente Zwolle, Gemeente Rijssen-Holten, Routenetwerken Twente & Wandelnet (Expertteam Omgevingswet)**
- **Inzichtelijk maken thema wandelen/lopen in de Omgevingswet, mogelijke kansen en uitdagingen identificeren**
- **Uitkomsten sessie toegepast op twee specifieke casussen:**
  1. Casus Rijssen-Holten – Gebiedsontwikkeling Pelmolen Regge
  2. Casus Zwolle – Herontwikkeling kantoorgebied Oosterenk

Wat is wandelkwaliteit?

*‘Een **aantrekkelijke** inrichting van de fysieke leefomgeving en de aanwezigheid van bewandelbare, **toegankelijke** en **veilige** (wandel)infrastructuur zijn bepalende factoren voor de **wandelkwaliteit** in een gebied. Wandelaars vinden ook de **aanwezigheid van natuur/groen van grote waarde.**’*

Wat houdt dit concreet in?

- Voldoende ruimte voor wandelaars en voetgangers in de bredere infrastructuur (bij voorkeur apart van andere weggebruikers)
- Fijnmazige loopinfrastructuur
- Het voorkomen/slechten van barrières (o.a. wegen, spoorlijnen, kanalen)
- Aanwezigheid van groen en voldoende ontmoetingsruimte

Waar moet op worden gelet?

- Belang van aantrekkelijke, toegankelijke en veilige routes als onderdeel van ruimtelijke ontwikkelingen
- Verschil in behoeftes voor recreatieve en functionele verplaatsingen

Kaders wet- en regelgeving

Omgevingswet:

- Routenetwerken voor wandelen onderdeel van definitie infrastructuur

Artikel 5.161b Besluit kwaliteit leefomgeving (Behoud landelijke fiets- en wandelroutes:

- *“Voor zover een omgevingsplan voorziet in nieuwe ontwikkelingen die de landelijke fiets- en wandelroutes (...) kunnen doorsnijden, wordt het belang van de instandhouding van deze fiets- en wandelroutes bij het omgevingsplan betrokken.”*

Nationale Omgevingsvisie:

- Het Rijk verklaart dat landelijke, recreatieve fiets- en wandelroutes van ‘nationaal belang’ zijn, in verband met het ‘waarborgen en bevorderen van een gezonde en veilige fysieke leefomgeving’.

Nota Ruimte:

- Wandelen vooralsnog vooral bezien vanuit thema mobiliteit (Voorontwerp)
- Signalen dat het ‘nationaal belang’ ook in Ontwerp Nota Ruimte landt

Kansen voor Wandelkwaliteit onder de Omgevingswet

Kansen voor Wandelkwaliteit onder de Omgevingswet

Het belang van wandelen/lopen kan in verschillende onderdelen van de Omgevingswet worden geborgd/meegenomen:

- In de Omgevingsvisie → Opnemen visie op wandelen/lopen als onderdeel van verschillende thema's, aanwijzing omgevingswaarden t.b.v. te behalen kwaliteit
- Als onderdeel van sectorale of gebiedsgerichte programma's (o.a. op het gebied van mobiliteit of in een wijkvisie)
- In het Omgevingsplan → Het opstellen van specifieke doelen, het bepalen van omgevingswaarden, het opnemen van regels over wel of niet toegestane activiteiten

Voorbeelden

Voorbeeld 1: Direct regelen van activiteiten en functies

Artikel X Buitenruimte X.1 Toegelaten activiteiten

Ter plaatse van de functie 'Buitenruimte' zijn de volgende functies en activiteiten toegestaan:

- Activiteiten die bijdragen aan het in stand houden, ontwikkelen en beleven van het groen en landschappelijke waarden;
- Parkeren;
- **Wegen, voet- en fietspaden;**
- **Het aanleggen van onverharde paden;**
- Activiteiten die bijdragen aan het in stand houden en ontwikkelen van de waterhuishouding en natuurlijke waarden;
- Activiteiten die gericht zijn op natuur- en landschapsbeleving, **zoals wandelen en fietsen.**

Voorbeeld 2: Beoordelingsregel omgevingsvergunning bij aanleg nieuw woongebied/woonwijk

Lid 1

Een omgevingsvergunning voor het woonrijp maken wordt alleen verleend als naar het oordeel van het college van burgemeester en wethouders sprake is van:

- een klimaatbestendige inrichting;
- **voldoende wandel- en fietspaden;**
- een doelmatige wegenstructuur passend bij een suburbaan woongebied;
- voldoende sport- en speelplaatsen;
- een goede omgevingskwaliteit; en
- voldoende toegankelijkheid van de buitenruimte voor personen met een functiebeperking.

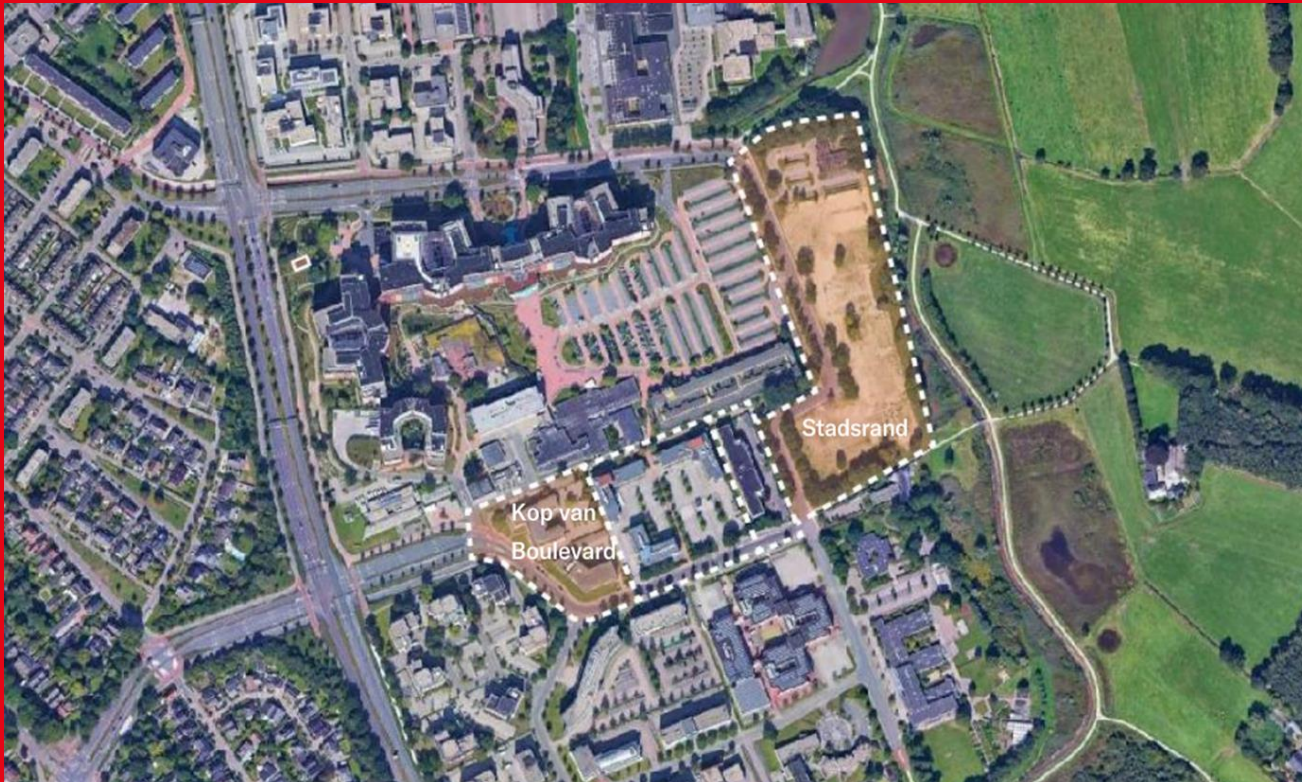
Bij de beoordeling van voldoende wandel- en fietspaden kunnen dan bijvoorbeeld richtlijnen worden opgenomen over:

- De maximale afstand tot het wandelnetwerk
- De aanleg en instandhouding van het wandelnetwerk (aansluitende verbindingen)
- De fijnmazigheid van het netwerk.

Voorbeeld 3: Opnemen voorwaardelijke verplichting

Het omgevingsplan biedt mogelijkheden voor het opnemen van een voorwaardelijke verplichting in het kader van voet- en wandelpaden. Met een dergelijke verplichting kan bijvoorbeeld worden gesteld dat het gebruik van een woonbestemming pas kan starten als een wandelpad is aangelegd. Voor het borgen van dergelijke regels wordt in de praktijk ook wel gebruik gemaakt van kavelpaspoorten.

Weergave plangebied Oosterenk (binnen stippellijn) en omgeving in de gemeente Zwolle.

Bron: Presentatie Atelier Centrumgebied Oosterenk (2023)

Conclusies vanuit brochure

Algemeen:

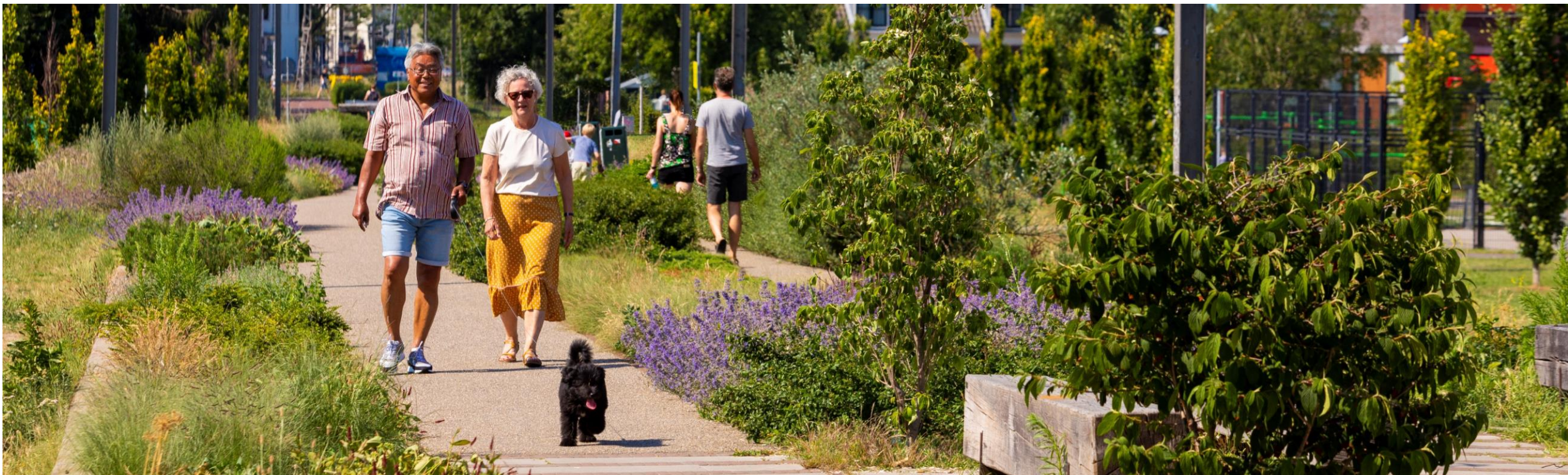
- De Omgevingswet biedt verschillende instrumenten en mogelijkheden om de wandelkwaliteit te borgen in het omgevingsbeleid (Omgevingsplan, Omgevingsvisie, programma's)
- Naast de Omgevingswet bestaan er ook nog andere mogelijkheden om wandelen in het omgevingsbeleid te borgen, bijvoorbeeld via de Natuurschoonwet of door in te zetten op actief stakeholdermanagement.

Vanuit de casussen:

- De Omgevingsvisie biedt goede mogelijkheid voor het opnemen van een beschrijving van wandel- en looproutes, zowel in het buitengebied als in de stad/het dorp.
- Het Omgevingsplan biedt mogelijkheden de routekaarten met LAW's en Streekpaden juridisch te borgen in het Omgevingsplan. Hierin kan de routedatabank een belangrijke rol spelen.
- Programma's bieden goede mogelijkheden het belang van wandelen/lopen en het routenetwerk te borgen. Een uiteindelijke vertaling hiervan in bijvoorbeeld het Omgevingsplan lijkt opportuun.

Utrecht #Voordevoetganger

Wandelnet
9 december 2024

Birgit Cannegieter

Beleidsnota #Voordevoetganger Lopen vanuit de voordeur

Lopen vanuit de voordeur

Werken aan een loopcultuur

Anders kijken naar voetgangersruimte

Combineren van opgaven

Kunnen lopen & willen lopen

Koersdocumenten Utrecht

Utrecht dichtbij: de tien-minutenstad

Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040

utrecht.nl/
rsu2040

Leefbare stad en
maatschappelijke
voorzieningen

Koersdocument
Maart 2020

Beleidsnota Gezondheid

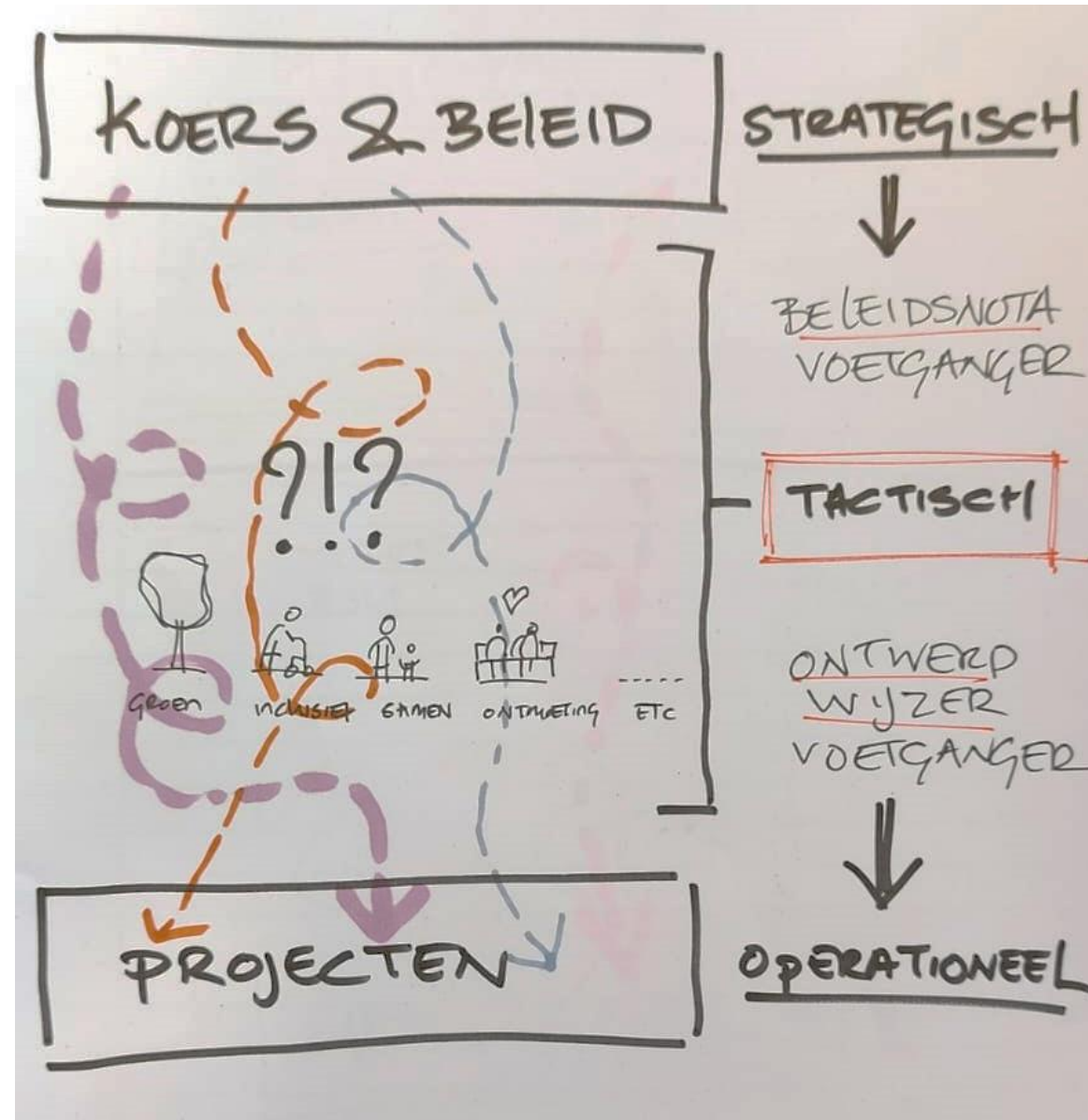

Samen gezondheidsverschillen
verkleinen 2024 - 2027

Utrecht.nl

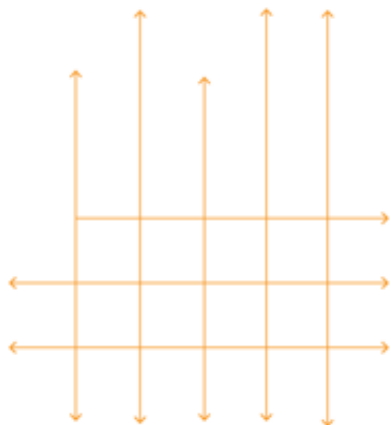
Strategisch – Tactisch - Operationeel

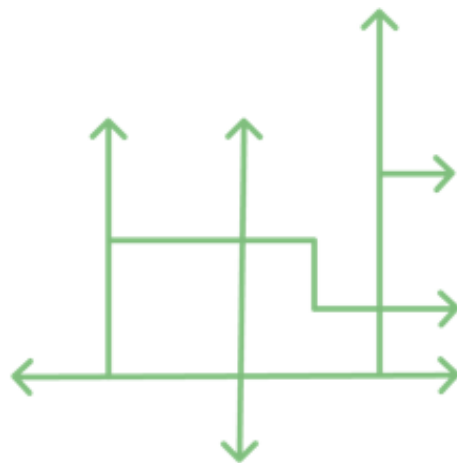
Een nieuwe kwaliteit Voetgangersruimte

Verbeteren van netwerken om te lopen

Basisnetwerk
50 – 100 m

Groene ommetjes
100-200 m

Stedelijke
verbindingen
300 – 500 m

Kruising barrières
300 – 500 m

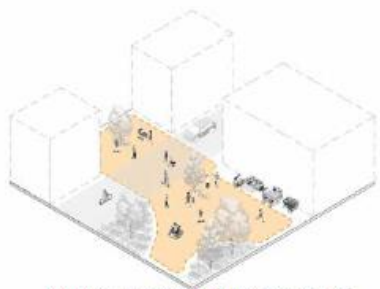

Voorzieningen
10 min

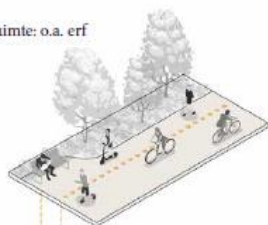

Hoe gaan we dat doen?

Ontwerpwijzer

nieuwe vormen van openbare ruimte: o.a. erf

fietzers en voetgangers

Verbeteren Voetgangersnetwerken

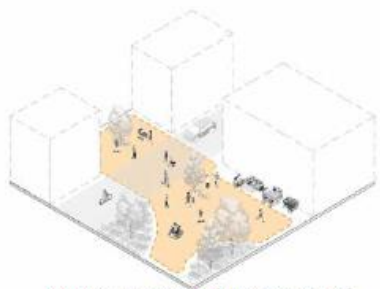

Loopcultuur Stimuleren en data

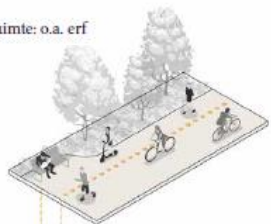

Hoe gaan we dat doen?

Ontwerpwijzer

nieuwe vormen van openbare ruimte: o.a. erf

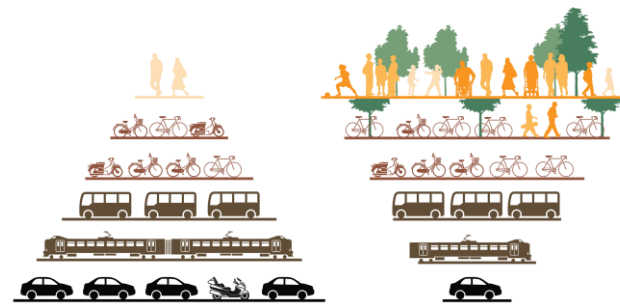

fietzers en voetgangers

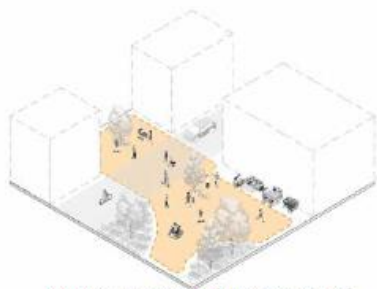
- Uitwerking van **Kwaliteitscriteria** voor voetgangersruimte en –netwerken: hoe komen we tot hogere kwaliteit
- Opnemen in het Handboek Openbare Ruimte (**HOR**)
- Benutten van ‘natuurlijke momenten’: **integraal programmeren** met opgaven BOR (vervanging van de riolering, herinrichting van wegen of aanleg van warmtenetten)
- Kwaliteitscriteria vertalen naar **SPvE’s** (voor projecten door externe initiatiefnemers) en **IPvE’s** (voor de projecten die we als gemeente initiëren)
- **Adviseren in projecten**

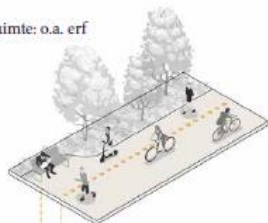
Hoe gaan we dat doen?

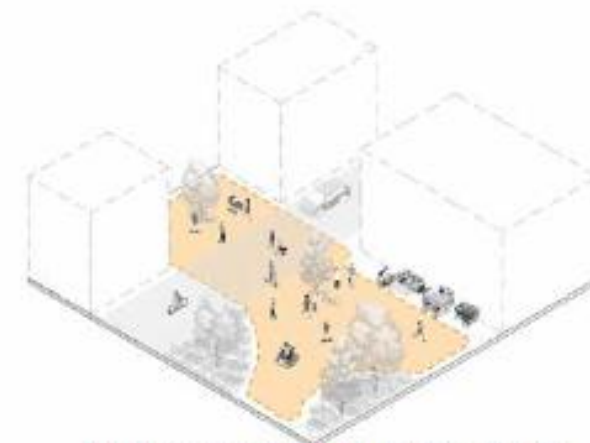
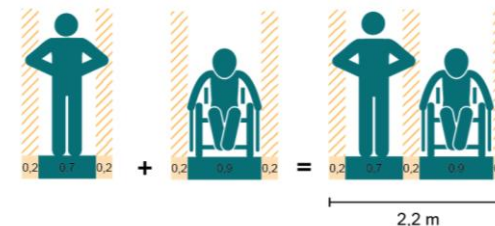
Ontwerpwijzer

nieuwe vormen van openbare ruimte: o.a. erf

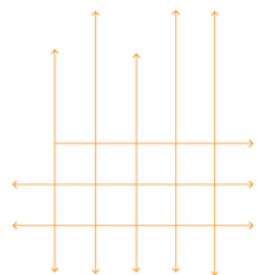
fietsers en voetgangers

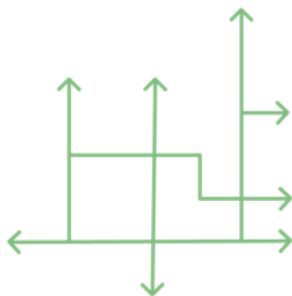
nieuwe vormen van openbare ruimte: o.a. erf

Hoe gaan we dat doen?

Basisnetwerk
50 – 100 m

Groene ommetjes
100-200 m

Verbeteren Voetgangersnetwerken

Stedelijke
verbindingen
300 – 500 m

Kruising barrières
300 – 500 m

Voorzieningen
10 min

Hoe gaan we dat doen?

Groene Ommetjes

- We maken wijkuitwerkingen : een kaart met **voetgangersnetwerken per wijk**
- We **realiseren onderdelen** van het voetgangersnetwerk:
  - Oversteken
  - Routes naar OV
  - Vergroening
  - Tegels rechtleggen
  - Parkeerplekken verwijderen

- Benutten van ‘**natuurlijke momenten**’

Stedelijke verbindingen

- Kwaliteitscriteria in de **ontwerpwijzer en advisering** in projecten
- Optimaliseren lange afstands- en recreatieve **routes**
- **Financiering van derden**

Hoe gaan we dat doen?

- **Programma voor het stimuleren van lopen** bij kinderen, ouderen of die vanuit gezondheidsoogpunt meer moeten bewegen
- Utrecht-specifieke **data over lopen** verzamelen
- **Tijdelijke interventies** in de openbare ruimte (tactical urbanism)
- **Voetgangersroutes bij werkzaamheden**

Loopcultuur Stimuleren en data

**Eerste stappen:
Groene Ommetjes per wijk**

Omgevingsvisie Binnenstad

21. De voetganger voorop

De binnenstad binnen de singels is compact (1,5 bij 1 km) en goed te bewandelen. Het fijnmazige netwerk van straten, grachten en stegen is bij uitstek geschikt voor voetgangers. Utrecht kiest voor een dekkend voetgangersnetwerk, waarbij hoofdroutes breder worden dan de overige routes. Om te struinen door de binnenstad kunnen het netwerk van stegen en hoven, maar ook de werven veel beter worden gebruikt voor voetgangers dan in 2021 het geval is.

De binnenstad wordt meer uitnodigend voor voetgangers, bewoners en bezoekers, doordat er meer ruimte komt voor voetgangers en zij meer ontspannen kunnen lopen. Voetgangers zijn in 2040 de hoofdgebruiker van de binnenstad. Bij herinrichting van straten starten we met het kijken naar de gewenste ruimte voor de voetganger. Andere vervoersmiddelen of functies moeten zich daaraan aanpassen, hun ruimte wordt veelal beperkt. Zij zijn 'te gast'.

Als doorgaand en gemotoriseerd verkeer minder plek krijgt in de binnenstad, kunnen meer voetgangers prettig gebruik maken van de binnenstad. Zo wordt het ook logischer te kiezen voor lopen dan voor het gebruik van een ander vervoermiddel. En wellicht kan een meer voetgangersvriendelijke inrichting fietsers ook verleiden hun fiets iets verder van hun bestemming in de binnenstad te stallen, zodat er op drukke plekken meer ruimte is.

In de binnenstad is de ruimte voor voetgangers niet altijd comfortabel, al helemaal niet voor mensen met een beperking. Veel trottoirs zijn smal en vol obstakels, de verharding is niet overal even vlak, drukke fietsroutes en de busbaan zijn moeilijk over te steken en er zijn lange wachttijden bij verkeerslichten, waar fiets en openbaar vervoer voorrang krijgen.

De voetganger is in de Utrechtse binnenstad vaak aangewezen op de restruimte die overblijft als alle andere vragen naar ruimte zijn opgelost: rijdend verkeer, afvalcontainers van bedrijven, geparkeerde auto's, (bezorg)fietsen en -scooters, terrassen en uitstallingen van winkels. Zo slokken andere functies de voetgangersruimte op. En dat terwijl comfort en aantrekkelijkheid voor voetgangers juist zo belangrijk zijn – niet alleen voor die voetgangers zelf, maar ook voor alle functies van de binnenstad. Als lopen aantrekkelijker draagt dat bij aan de sociale en economische vitaliteit.

Uitbreiding van het voetgangersdomein is ook prettig voor bewoners, mits hun woningen bereikbaar blijven. Uitbreiding van het voetgangersdomein betekent op de eerste plaats dat meer straten autovrij worden. Het kan ook betekenen dat er, naast een autoverbod, overdag ook een fietsverbod geldt. Dat laatste geldt bijvoorbeeld voor de Neude en Schoutenstraat. Het uitbreiden van het gebied dat autovrij wordt,

Wat zie je in 2040?

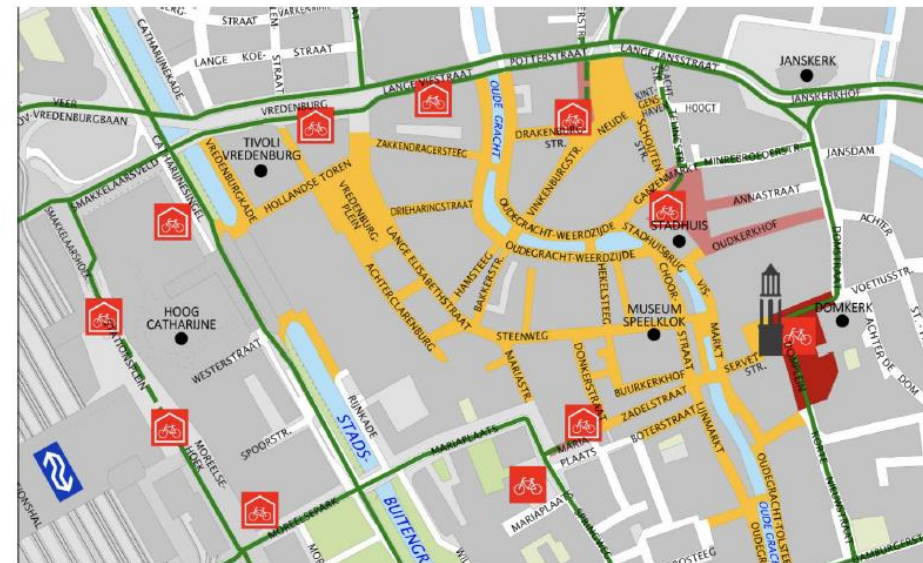
- Er zijn meer wandelroutes in, van en naar de binnenstad.
- De wandelroutes zijn comfortabel, zonder obstakels en goed toegankelijk voor iedereen.
- Op meer plaatsen langs wandelroutes staan bankjes.
- Verkeerslichten staan op sommige plekken vaker of langer op groen voor voetgangers.

Voetgangersruimte in de binnenstad in 2021

Op bijgaande kaart staan de belangrijkste knelpunten voor voetgangers. Op deze drukke plekken zijn stoepen vaak te smal en andere verkeersdeelnemers krijgen prioriteit bij verkeerslichten. Buiten deze knelpunten is op veel plekken in de binnenstad de basiskwaliteit voor voetgangers niet op orde: een eigen plek voor de voetganger ontbreekt of de voetgangersruimte is oncomfortabel.

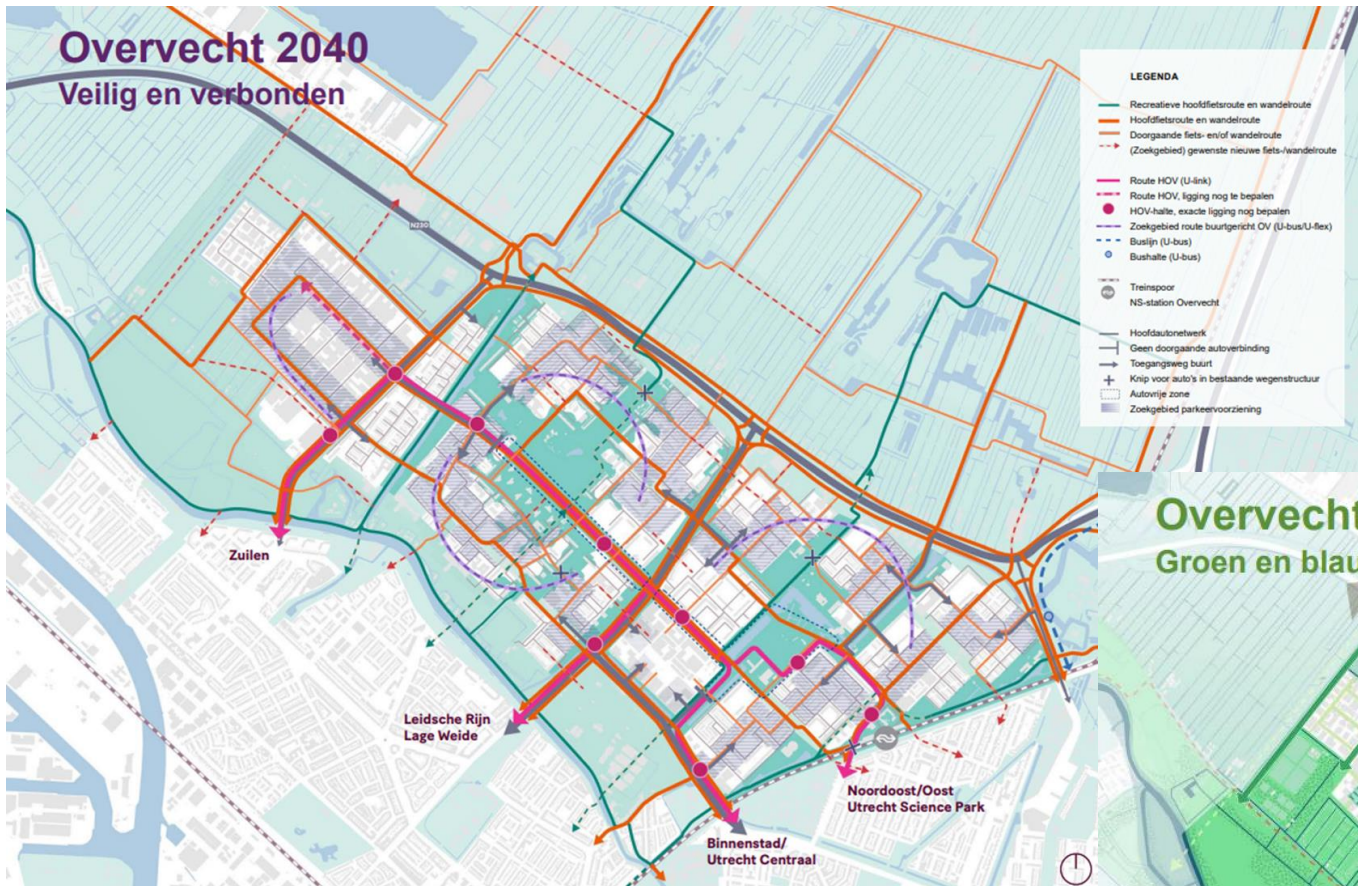
Legenda

- ..... Grens omgevingsvisie
- Pleinen
- Voetgangersgebied
- Belangrijke looproutes
- Knelpunten
- Groen

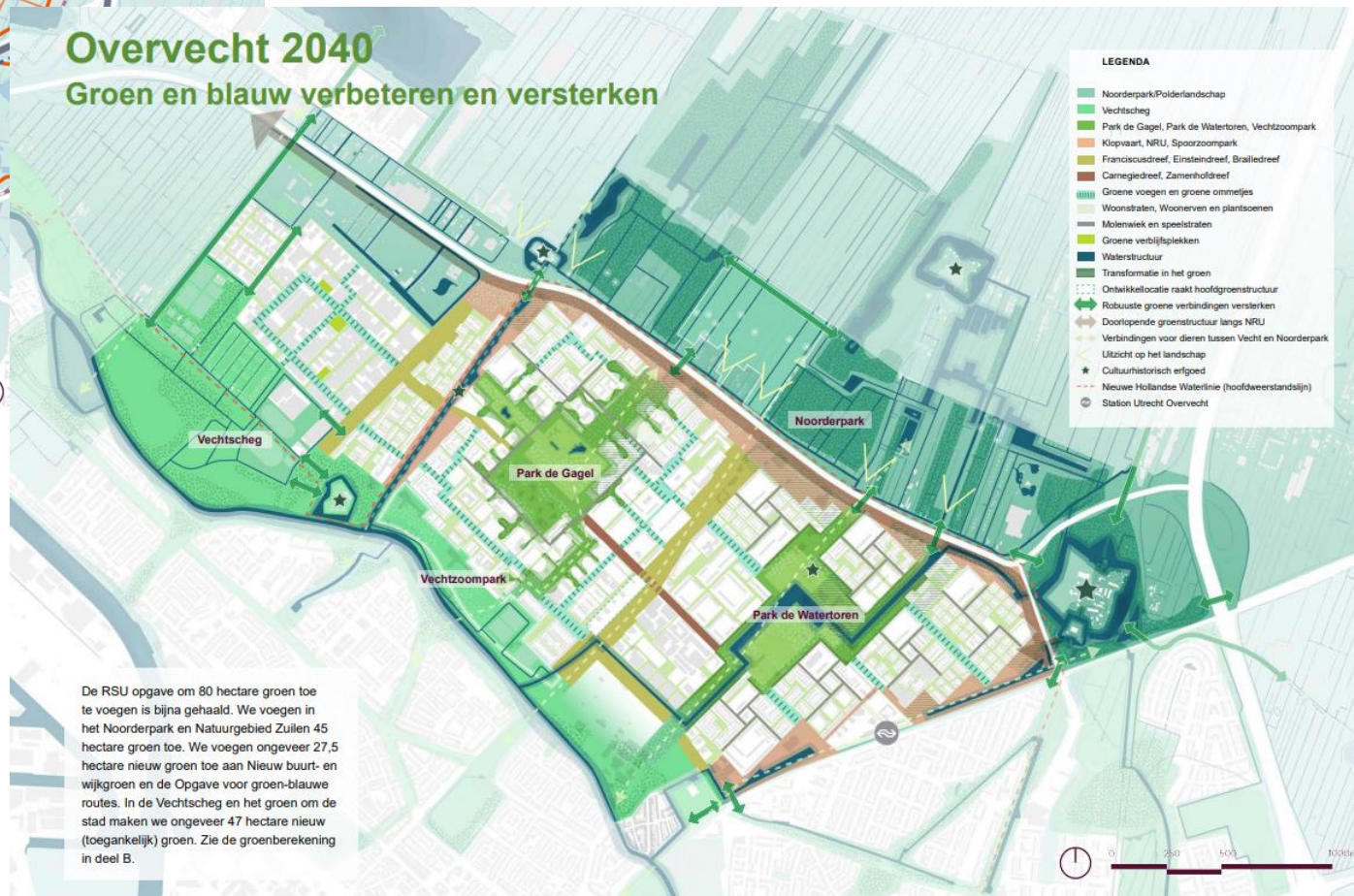
Overvecht 2040

Veilig en verbonden

Omgevingsvisie Overvecht

Overvecht 2040 Groen en blauw verbeteren en versterken

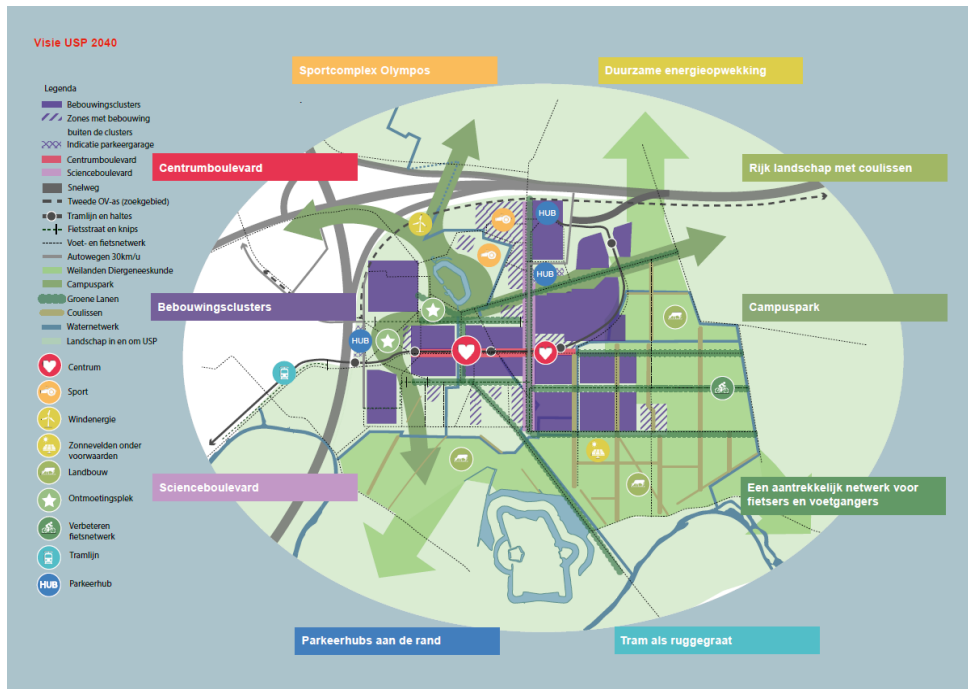

De RSU opgave om 80 hectare groen toe te voegen is bijna gehaald. We voegen in het Noorderpark en Natuurgebied Zuilen 45 hectare groen toe. We voegen ongeveer 27,5 hectare nieuw groen toe aan Nieuw buurt- en wijkgroen en de Opgave voor groen-blauwe routes. In de Vechtscheg en het groen om de stad maken we ongeveer 47 hectare nieuw (toegankelijk) groen. Zie de groenberekening in deel B.

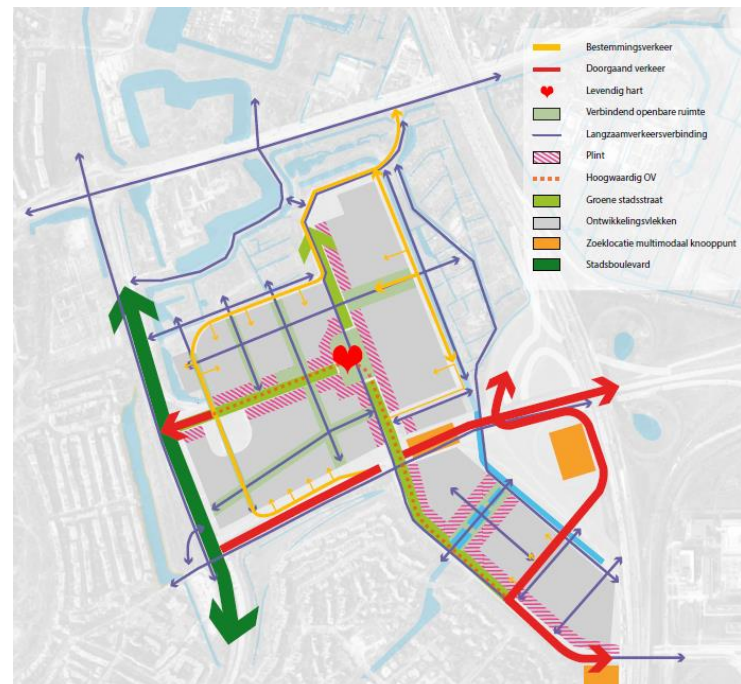

Omgevingsvisie USP / Ambitiedocument Rijnsweerd

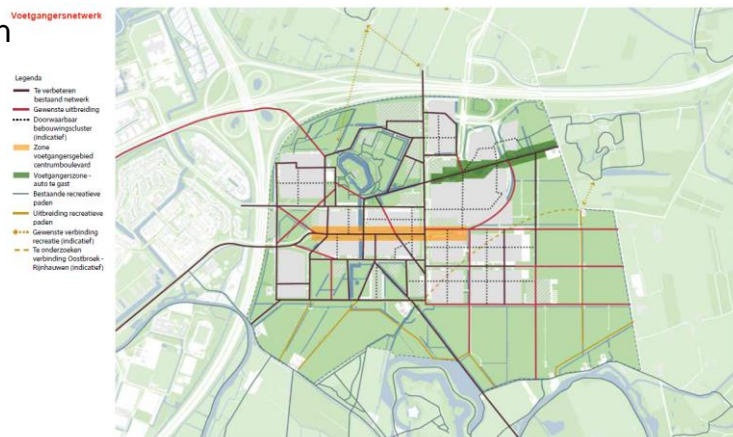
Omgevingsvisie USP

Ambitiedocument Rijnsweerd

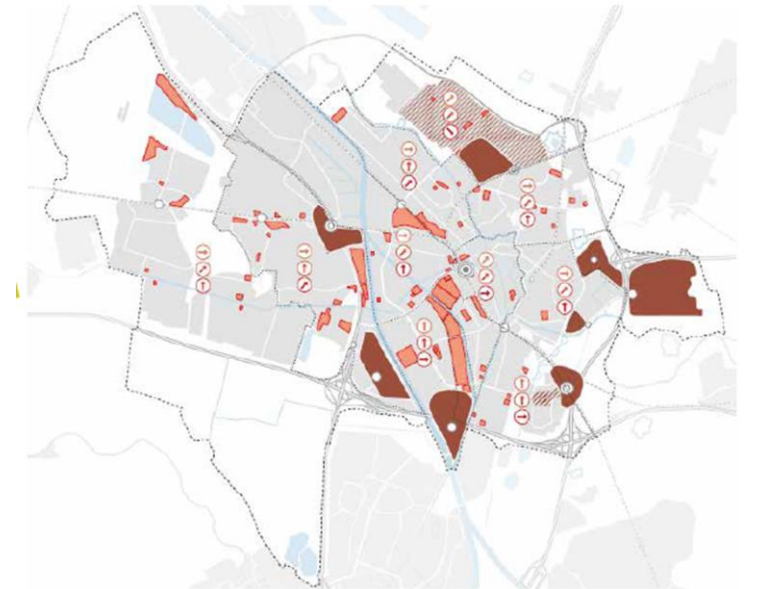
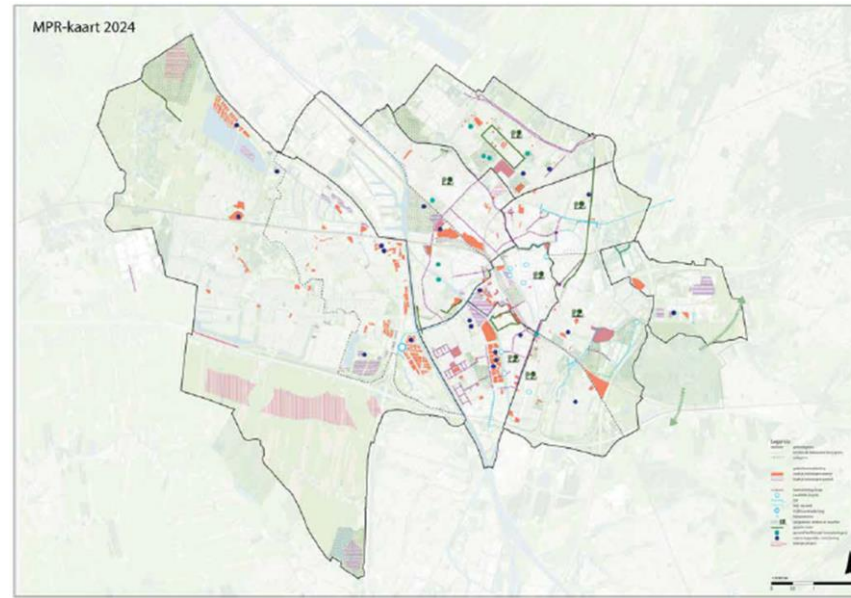
Doorvertaling in netwerk voetganger (en fietsers)

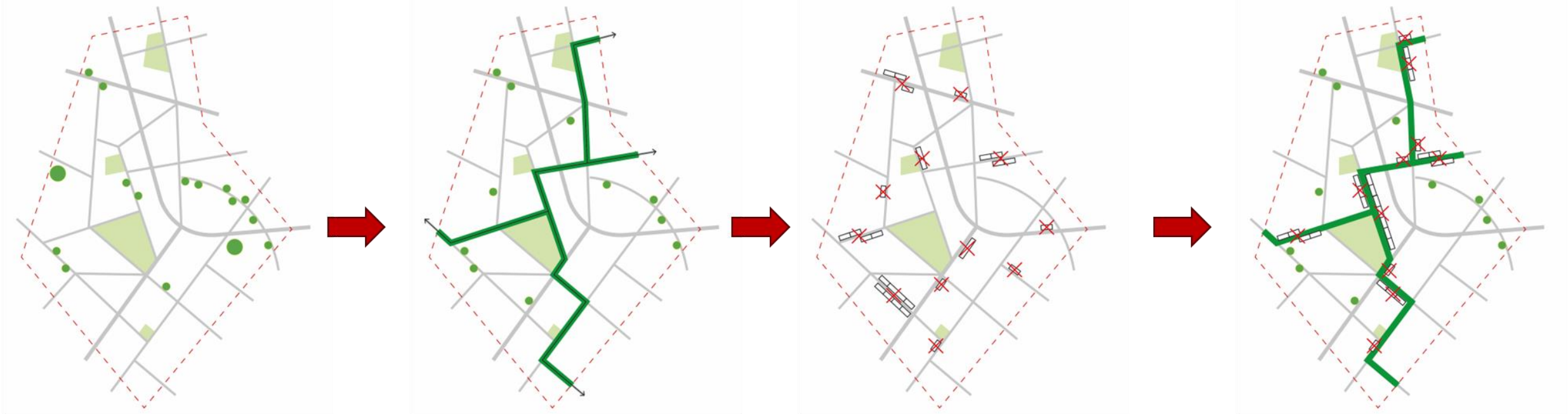
Doorvertaling in netwerk voetganger (en fietsers)

Voetgangersnetwerken in de wijken: Groene Ommetjes

Voetgangersnetwerken in de wijken: Groene Ommetjes

Niet overall
'een beetje groen'...

...maar 'radicaal' en
geconcentreerd vergroenen
langs het voetgangersnetwerk

En niet overall een
Aantal parkeerplekken
opheffen...

...maar geconcentreerd
langs het voetgangersnetwerk

Wat werkt?

- Lopen/bewegen/ontmoeten/vergroenen is goed verankerd in onze koersdocumenten
- Looproutes en kwaliteit kunnen een plek krijgen in een omgevingsvisie. Maar...
  - ...in Utrecht hebben we (nog) niet voor iedere wijk een omgevingsvisie (in de maak). Of ze zijn al klaar.
  - ...hoe stuur je het meest effectief?
- Koppeling met Beheer & Onderhoud
- Handboek Openbare Ruimte: kwaliteitscriteria voor projecten

En: stapje voor stapje...

Beleidsnota #Voordevoetganger Lopen vanuit de voordeur

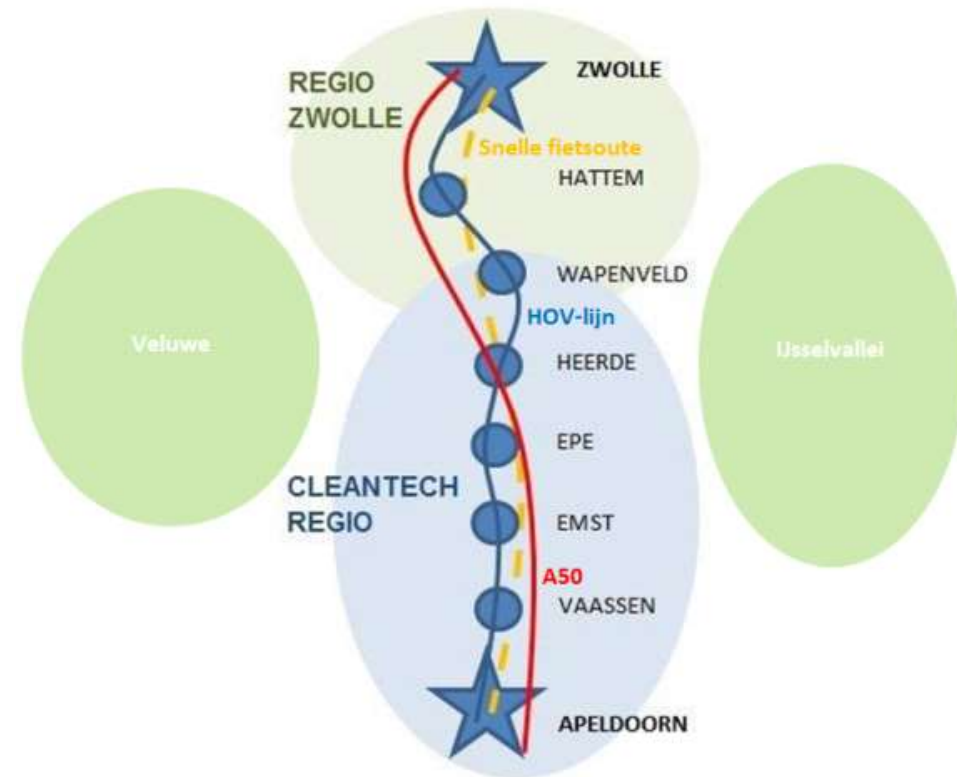
Gemeente Epe

Inhoud presentatie

- Kernschets Epe
- Proces te komen tot omgevingsbeleid: Omgevingsvisie en Mobiliteitsplan 2022-2032
- Functioneel lopen
- Recreatief wandelen
- Epese context in het licht van de brochure Wandelnet.

Kernschets Epe

- 33.000 inwoners met vier kernen en een aantal buurtschappen.
- Gelegen tussen twee stedelijke regio's
- Gelegen tussen de bosgebieden van de Veluwe en de IJsselvallei.

Kernschets Epe

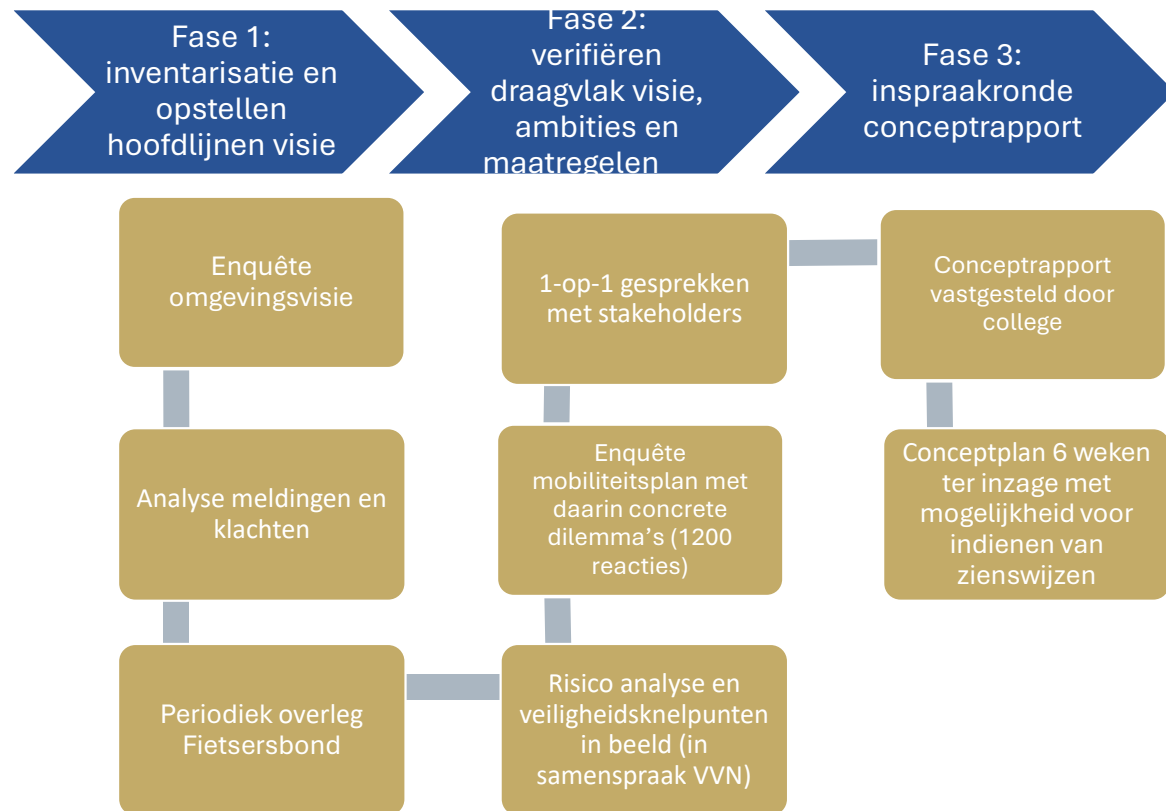
- De gemeente heeft een uitgewerkt toeristisch profiel
- Jaarlijks rond de 1.200.000 toeristische overnachtingen.

Proces rondom omgevingsbeleid

Participatie

Stakeholders: Fietsersbond-Epe neemt ook actieve mobiliteit mee.

Gemeente Epe

Mobiliteitsplan 2022-2032 (uitvloeisel Omgevingsvisie)

Veilig, gezond en duurzaam!

Hoofddocument Visie
Status: definitief

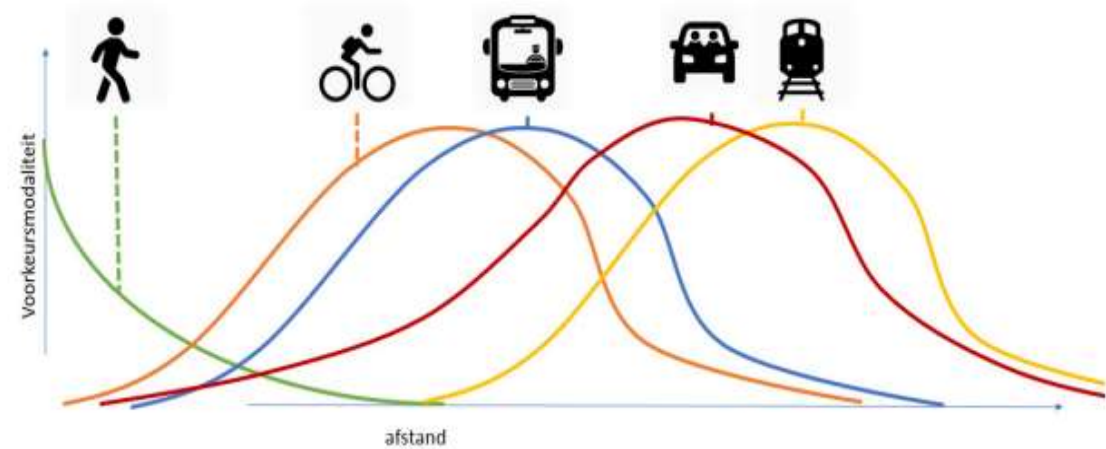
Visie

STOP-principe

Veilige, duurzame en gezonde mobiliteit geven we vorm door de keuze voor het STOP-principe. Deze term is afgeleid van: Stappen, Trappen, [Openbaar vervoer](#) en [Personenauto's](#). Het principe is dat lopen de meeste beleidsmatige voordelen biedt: het is kosten-efficiënt, het ruimtebeslag is beperkt, het is duurzaam en veilig, het biedt gezondheidsvoordelen, het kost de gebruiker nauwelijks geld en kent een sociale component. Daarna volgt [fietsen](#) als tweede optie, dan openbaar vervoer en tenslotte autoverkeer.

Concreet betekent dit dat fiets en lopen prioriteit krijgen bij de (her)inrichting van wegen en dan met name de routes die onderdeel uitmaken van het [voetgangersnetwerk](#) en [fietsnetwerk](#). Het STOP-principe komt ook tot uiting in de te nemen verkeersmaatregelen op de belangrijke loop- en fietsroutes. Bijvoorbeeld door het instellen van éénrichtingsverkeer of het aanbrengen van een fysieke knip. Hierdoor worden wegen veiliger voor voetgangers en fietsers, maar ook aantrekkelijker. Fietsers zijn dan 'sneller' in het centrum, doordat het autoverkeer gebruik dient te maken van de hoofdontsluitingsstructuur. Autoverkeer kan dan niet meer de kortste route nemen via woonstraten. Deze maatregelen kunnen uiteraard alleen met behulp van participatie en draagvlak tot stand komen en vragen in elke situatie om maatwerk.

Het STOP-principe komt de leefbaarheid in de woonstraten ten goede. De dorpscentra blijven goed bereikbaar voor regionale bezoekers en inwoners vanuit het buitengebied via de lokale ontsluitingswegen. De bewoners van de kern Epe en Vaassen kunnen via de ontsluitingswegen goed de provinciale wegen en A50 en A28 bereiken.

Ambities:

- Hoofdambitie is dat lokaal 'lopen' en 'fietsen' de belangrijkste en meest gebruikte vervoerswijzen zijn.
- Autoverkeer naar de dorpscentra wordt alleen actief gefaciliteerd voor de regionale bezoekers en inwoners vanuit het buitengebied

Lopen

Ambitie, kernopgaven en maatregelen

Ambitie 2030:

lopen is
belangrijkste
vervoerswijze op
afstanden tot 1
km

Dat doen we:

door veilige,
aantrekkelijke
en toegankelijke
looproutes te
realiseren

Dit meten we:

door uitvoeren
enquête en toets
kwaliteit
loopnetwerk

Lopen

Ambitie, kernopgaven en maatregelen

Looproutes naar het centrum

In toekomst looptijdenkaart?

Wat zijn integrale ambities op thema lopen?

- Onderwijs: veilige schoolroutes
- Sport: beweegvriendelijke leefomgeving en veilige routes naar sportaccommodaties
- Sociaal domein: toegankelijke en looproutes rond verzorgingshuizen
- Toerisme en recreatie: recreatieve wandelroutes
- Onderhoud omgeving en wegen: onderhoud wandelinfrastructuur
- Duurzaamheid: realiseren van de Parijsdoelen: stimuleren fiets/wandelen en OV, First en last mile

Lopen (nadruk op functioneel)

- Ambitie
- Kernopgaven
- Maatregelen

Lopen	Kernopgave	Mogelijke maatregel
		
Centrale looproutes vanaf woonzorg	1 Het toegankelijk maken van de centrale looproutes vanaf woonzorglocaties richting de centra	De aanpak van de resterende knelpunten uit de Nota Toegankelijkheid: Oenerweg-Epe, Wilem Tellstraat-Epe en Deventerstraat-Vaassen. Realisatie van geleidemarkering in het centrum van Epe.
Dorpscentra	2 Het verbeteren van de veiligheid, aantrekkelijkheid en toegankelijkheid van het centrum van Epe	Nader onderzoek of de Markt/Hoofdstraat in Epe e.o. autoluw(er) kan worden ingericht en de toegankelijkheid en oversteekbaarheid kan worden verbeterd, hierbij rekening houdend met het bevoorradend verkeer.
Woonwijken	3 Lopen stimuleren door lopen voorop te stellen bij herinrichting wegen, woonstraten en bij ruimtelijke plannen	Lopen als leidend ontwerpprincipie hanteren bij ruimtelijke plannen meenemen. Het realiseren van quick-wins ten aanzien van toegankelijkheid en ontbrekende schakels in de looproutes in woonwijken.
Scholen	4 Het realiseren van veilige schoolthuisroutes	Het uitwerken van een plan voor veilige school-thuis routes en koppelen aan gezondheid.
Openbaar vervoer	5 Looproutes verbeteren van en naar bushaltes	Realisatie van directe, comfortabele, veilige en rolstoelvriendelijke (toegankelijke) routes naar de bushaltes.
Recreatie	6 Het stimuleren van recreatief wandelen	Samen met Wandelnet en het Routebureau Veluwe het wandelnetwerk kwantitatief en kwalitatief verbeteren en in stand houden, met aandacht voor toegankelijkheid.
Oversteekplaatsen	7 Het vergroten van de oversteekbaarheid van wegen	Het toepassen van veilige voetgangersoversteekplaatsen.
Netwerk aanpak	8 Stimuleren lopen door gedragsbeïnvloeding: bewust worden en verleiden	Een integraal plan 'gedragsverandering' uitwerken door de koppeling te zoeken met beleidsvelden 'sport en bewegen' en 'ouderenwelzijn'.

Van visie naar maatregelen

- Met behulp van de lagenbenadering.

- Uitvoeringsprogramma 2023-2027

- Mobiliteitsfonds ingesteld, die jaarlijks wordt gevuld > dit biedt flexibiliteit!

- *Overleg en samenwerking tussen de verschillende afdelingen binnen de gemeente cruciaal is, maar soms ook lastig...*

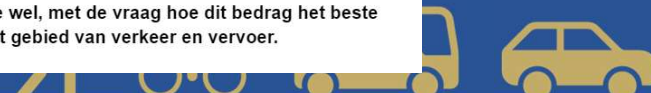
- [Lopen](#)
- [Fiets](#)
- [Openbaar vervoer](#)
- [Auto\(vracht\)verkeer](#)
- [Ruiterroutes](#)
- [Recreatieve routes](#)
- [Landbouwroutes](#)

▲ Ter illustratie: de Houtweg in 2021 in Oene, gemeente Epe. De weg wordt als onveilig ervaren, zo blijkt destijds uit een enquête die de gemeente Epe als input gebruikte voor het opstellen van het mobiliteitsplan. © Henri van der Beek

Epe houdt peiling onder inwoners over verkeer: 'Wat zou u doen met vijf miljoen?'

Wat zou u doen met 5 miljoen? Dit is geen vraag van de Postcodeloterij, maar van de gemeente Epe. En nee, die gaat geen geld uitdelen aan haar inwoners. Ze raadpleegt ze wel, met de vraag hoe dit bedrag het beste besteed kan worden op het gebied van verkeer en vervoer.

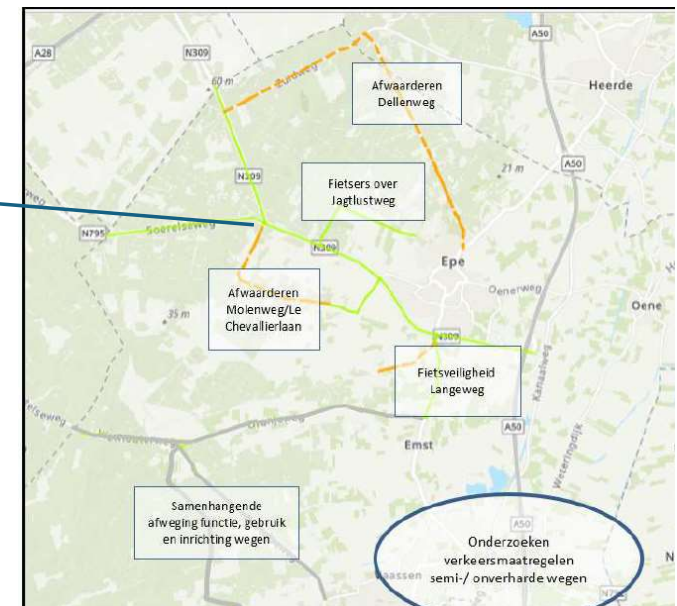
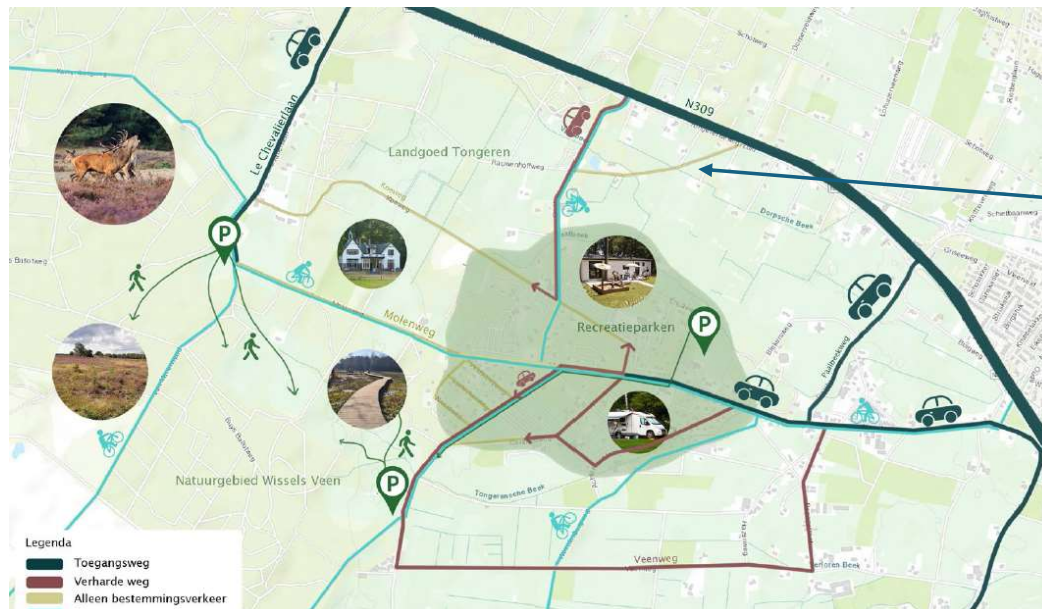
Recreatief wandelen op zandwegen

- In Epe circa 190 km aan onverharde/semi-verharde wegen, vooral in buitengebied
- Veranderend klimaat zorgt voor onderhoudsproblemen
- Maar ook voetgangers/recreatief wandelen vragen om beperken gebruik zandwegen door autoverkeer
- Daarom waar nodig en mogelijk afsluiten.
- Project zandwegen' gestart/loopt sinds 2018.

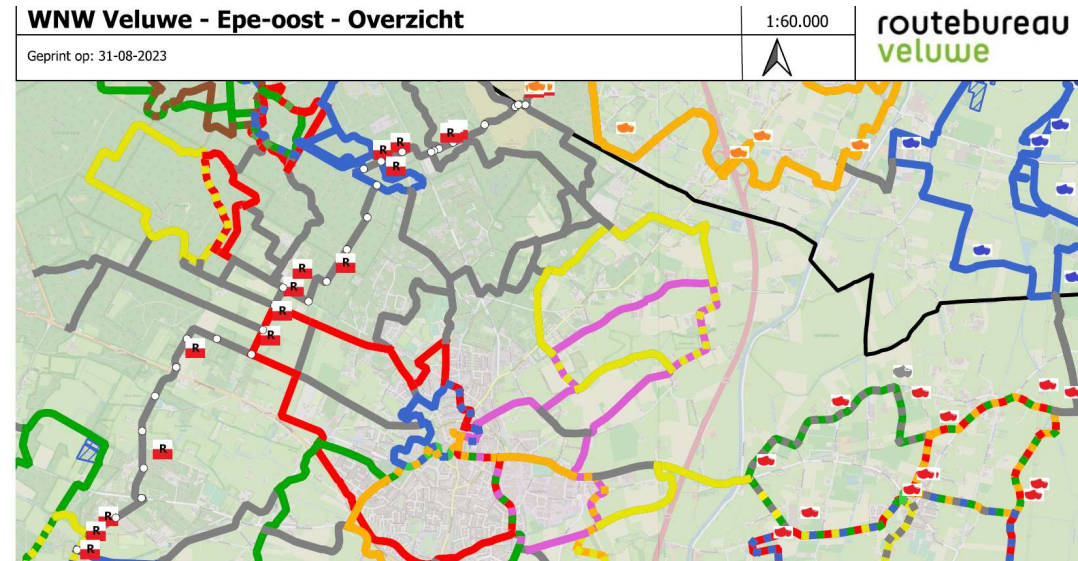
Recreatief wandelen: gebiedsgerichte aanpak

- Integraal plan voor Wissel (vak.parken/hotels/landgoed/natuurontw.)
- Overleg met grondeigenenaren en Gelders Landschap, Landgoederen Welna en Tongeren.
- Krijgt ook vervolg voor Renderklippen/Dellenweg en Kroondomein

Recreatief wandelen ...

- Valt bij ons onder 'toerisme'
- Knooppunten loopnetwerk in ontwikkeling (eerst recreatie-zonering)
- LAW Maarten van Rossumpad en streekpad Veluwe zwerfpad
- natuurpad KNNV en 'Epe in beeld'
- Klompenpaden
- Rolstoeltoegankelijk pad?

Nieuw Klompenpad in Epe open: Nijmolensebeekpad

Nieuws - 22 oktober 2024 Op vrijdag 25 oktober vindt de opening plaats van het nieuwe Klompenpad in Vaassen, het Nijmolensebeekpad. Op de parkeerplaats aan de Julianalaan, het bijzijn van de vrijwilligers en de deelnemende grondeigenaren het startpaneel worden onthuld.

Vertaling in omgevingsplan...

Artikel 5.101 Beoordelingsregels omgevingsvergunning

Lid 1

Een omgevingsvergunning voor het woonrijp maken wordt alleen verleend als naar het oordeel van het college van burgemeester en wethouders sprake is van:

- *een klimaatbestendige inrichting;*
- *voldoende wandel- en fietspaden;*
- *een doelmatige wegenstructuur passend bij een suburbaan woongebied;*
- *voldoende sport- en speelplaatsen;*
- *een goede omgevingskwaliteit; en*
- *voldoende toegankelijkheid van de buitenruimte voor personen met een functiebeperking.*

Lid 2

(...)

Lid 3

Bij de beoordeling of sprake is van voldoende wandel- en fietspaden houdt het college in ieder geval rekening met de volgende richtlijnen:

- *iedere woning heeft binnen 250 meter toegang tot een doorgaande fietsroute en het wandelnetwerk;*
- *(...)*
- *de aanleg en instandhouding van een wandelnetwerk in de vorm van paden voor voetgangers die onderling met elkaar verbonden zijn en aansluiten op al gerealiseerde wandelroutes en de wandelpaden; en het behoud van de [xx-weg] als doorgaande oost-west georiënteerde fietsroute.*

- Nu alleen verplichting bij landgoederen
- Daarnaast wordt het veelal 'in de minne' geregeld
- Omgevingsprogramma en omgevingsplan bevindt zich in opstartfase
- Ideeën voor ons ook nog welkom! 😊